

HASŁO NARODOWE

Wychodzi w niedzielę rano.

Rok 1.

Kraków, dnia 6 września 1925.

Nr. 32.

P. T. Prenumeratorów i Agencje

upraszamy o wpłacenie prenumerat na nowe konto w P. K. O. **Nr 405.585**, ponieważ stare konto zostało zwinięte. Do dzisiejszego numeru załączamy blankiety nadawcze P. K. O., na które upraszamy wpłacać prenumeratę.

Administracja.

Sjonizm przed bankructwem!

XIV. Kongres sjonistyczny świadectwem anarchji sjonistycznej.

W nocy ubiegłej nie izieli na poniedziałek zakończył we Wiedniu swe obrady XIV. Kongres sjonistyczny. Obrady międzynarodowego żydostwa śledziła cała Europa z wielkiem zainteresowaniem, zwłaszcza zaś my, Polacy, zmuszeni na każdym kroku oierać się o kwestję żydowską.

Kongres rozpoczął przy akompaniamencie hakenkrenzlerowskich strzałów i okrzyków „Raus mit den Juden!” wykazał **zupełny chaos** obecnej myśli sjonistycznej oraz tak olbrzymią **rozbieżność** kierunków i prądów nurtujących epigonów Herzla, iż śmiało można je określić jako **anarchję**.

Cała struktura polityczna XIV Kongresu złożona z takich przeciwieństw jak „burżuazyjne” grupy „Mizrachi” i „Eth liwnoth” do komunizującej się „Poale Sjon” i „Cej-

rej S on”, radykalnej „Al hamiszmar”, Hitachduth”, aktywistów, grupy amerykańskiej w roli raczej obserwatorów, aniżeli czynnych członków Kongresu — wszystko to czuło się dobiżę, mogąc krytykować politykę prezesa egzekutywy Weizmanna, niezdolne jednak do pozytywnej i realnej pracy. Wszyscy byli niezadowoleni, to z Anglii, to z kolonizacji, to z budżetu, to z „chalucim”, jednym słowem z całej dotychczasowej polityki sjonistycznej.

Weizmannowi zarzucano jego zbyt ustepstwa wobec Anglii, niezdecydowanie wobec Arabów, wypaczenie kolonizacji. Zarzucano mu, że jest **pionkiem w rękach angielskiego ministra kolonji Amery'ego**. Sam Weizmann miał się nawet wyrazić: „Obawiam się, aby nie postąpiono ze mną jak z... królem Husseinem” (Hussein „mianowany” przez Anglię królem arabskim, został niedawno przez Anglików wywieziony jako wygnaniec na wyspę Cypr).

Oliwy do ognia dołała nominacja lorda Plumera na stanowisko wielkiego komisarza do Palestyny w miejsce żyda Samuela, bez porozumienia się z organizacją sjonistyczną. Dotychczasowa idylla angielsko-żydowska została brutalnie przerwana. Równocześnie Arabowie poczęli coraz konsekwentniej przeciwstawiać się ekspansji żydowskiej. Wszystko to przyczyniło się do powszechnego niezadowolenia z Weizmanna.

Weizmann był oklaskiwany nieszczerze, z przyzwyczajenia, z kurtuazji; oklaski zaś gorące, szczerze dostały się jego przeciwnikowi Żabotyńskiemu, zacieklemu antagoniście Weizmanna. Żabotyńskiemu twórcy legionu żydowskiego przeciw Turcji w wojnie światowej, uśmiecha się i dziś taki legion żydowski przeciw Arabom. I jakkolwiek przeważna część sjonistów wierzy w możliwość orężnej rozprawy z Arabami, odnosi się z gorącą sympatią do tego „Piłsudskiego sjonizmu” jak nazywa Żabotyńskiego żydowski „Nasz Przegląd”, i tego „żydowskiego tragicznego Rejtana” jakim chce go mieć „Nowy Dziennik”.

W rezultacie wynik głosowania nad wotum ufności dla dotychczasowej egzekutywy dał zwolennikom dotychczasowej polityki głosów 136, przeciwko 17 głosom radykałów Al hamiszmar i grupy Żabotyńskiego. 175 zaś delegatów **wstrzymało się od głosowania**, były to grupy Mizrachi, Poalej Sjon, Hitachduth, i kilkanaście głosów centrum. Tych 175 głosów nie wypowiedziających się ani za, ani przeciw było **widocznym znakiem wewnętrznego rozbiicia i rozstroju w łonie sjonizmu**, który sam nie wie czego chce i jaki kierunek pracy ma obrać.

Wynik głosowania zaskoczył jednak wszystkich delegatów, a kiedy Weizmann oświadczył, że ustępuje zapanował **kompletny chaos**. Posypały się wzajemne obelgi, na-

Witraże

Oszklenia

Wywieszki

Lampy

Mozajki

S. G. ŻELEŃSKI

Kraków, Al. Krasińskiego 21.

Telefon 137.

Przedsiębiorstwo

Dekor. mal. lakierniczo i szklarskie
Kazimierza Mikulskiego

Absolwanta wyższej szkoły przemysłowej w Krakowie, Zurychu oznaczonego dyplomami w Wiedniu, Zurychu i wystawie architektonicznej w Krakowie.

Kraków, Garbarska 10. Tel. 2250

Podjekuje się projektowania i wykonania robót artyst. mal. kościołów, sal, budynków, itp. w całej Polsce po cenach konkurencyjnych.

Ponczochy
Skarpetki

Rękawiczki

Podwiązki

Szalki — polca

Stefan Porębski Rynek 32

Nakładem Drukarni Mieszczańskiej Batorego 6. wysła z druku broszura H. Gralskiego, rzez. sąd. p. t.

Wróżba

starodawna a co z niej

dziś pozostało:

Budowa Ciała

a Charakter

wraz z ilustracjami

Do nabycia w Drukarni Mieszczańskiej Kraków, Batorego 6

P.T. Prenumeratorów prosimy o natychmiastowe wyrównanie zaległości za przeszłe miesiące w przeciwnym razie wysyłkę wstrzymamy.

Administracja.

paści i t.d. Zamiast radzić nad rozstrzygnięciem ważnych zagadnień gospodarczych, **Kongres stracił głowę.** Jedni błagali Weizmanna, aby cofnął dymisję, drudzy szukali następcy, nie mogąc jednak takiego znaleźć, (wymieniano tu wprawdzie Sokolowa, Usyszkina i innych, ale były to tylko dowolne kombinacje), inni znów pakowali swe manatki i wyjeżdżali do domów. Zdawało się, że Kongres cały skończy się niesłychanym skandalem, doprowadzając do zupełnego rozbicia. Na gwałt tworzono komitety permanencyjne, porozumiewawcze i inne, które układały tekst reasumpcji fatalnego głosowania nad wotum. Przekonano się, że Weizmanna łatwo jest obalić, niema jednak kim zastąpić.

Kierownicy Kongresu świadomi tego, iż cała Europa i Ameryka przyglądała się ironicznie „pracom“ Kongresu chcąc zatuszować blamaż poprzedni, skłócili na gwałt nową rezolucję zawierającą wotum zaufania dla Weizmanna, a Kongres podobny do stada baranów prowadzonego przez paru graczy uchwalił posłusznie (z wyjątkiem „Al hamiszmar“ i grupy Żabotyńskiego) wotum zaufania, potwierdzając tym wynikiem jeszcze raz **brak zdecydowanego kierunku wśród sjonizmu.**

Rozpoczęły się pertraktacje nad utworzeniem nowej egzekutywy. I znowu powtórzyła się ta sama historia. Weizmann przedstawił skład nowej egzekutywy. „Mizrachi“ jednak zażądała 2 miejsca dla siebie, w tem jedno dla Farbsteina. Weizmann absolutnie współpracować z Farbsteinem nie chce, i żadną miarą na kandydaturę tego ostatniego do Egzekutywy nie godzi się,

z drugiej znów strony Kongres sprzeciwił się udziałowi Blumenfenda w Egzekutywie, którego domaga się Weizmann. Pertraktacje nie doprowadziły się do porozumienia. Chaos coraz większy wzrastał. I wówczas Weizmann zniechęcony już tem wszystkim oświadczył, że **wyjeżdża na urlop do Włoch.**

Zakotłowało się wśród sjonistów. Weizmann nie czekając końca Kongresu **wyjechał.** Pogrożkę zamienił w czyn.

Nie pozostawało więc nic innego delegatom, jak tylko zgodzić się na pozostawienie u staru starej Egzekutywy, a Komitet Wykonawczy, którego skład powiększono z 40 osób na 50 zająć się ma w porozumieniu z Weizmannem i S kołowym wyborem nowej Egzekutywy najdalej do 5 miesięcy.

Rezolucje i uchwały Kongresowe potraktoowano w pośpiechu po macoszemu, uchwalać już „na łeb, na szyję“ byle co, byle tylko prędzej.

I Kongres skończył się. Skończył się **zupełną anarchią.** Nie pomogły fotele starego Franciszka Józefa I, które republikański rząd austriacki ofiarował sjonistom dla prezydium Kongresu „aby im się lepiej radziło“. Fotele Franciszka Józefa symbol rozkładu wielkiej monarchii austro-węgierskiej stały się **symbolem rozkładu sjonizmu i początkiem bankructwa nierealnej koncepcji Herzla.**

W następnym numerze „Hasła Narodowego“ omówimy szczegółowo fiasko sjonizmu w dziedzinie politycznej i gospodarczej.

a **z rządem Sowieckim w sprawie kolonizacji żydowskiej w Rosji.** Na cele kolonizacji tej ofiarowują Sowiety obszar 261 tysięcy hektarów. Koloniści żydowscy **uwolnieni są na szereg lat od podatków i świadczeń** pod brzemieniem których uginą się wieśniak rosyjski w sowieckim raj robotniczo-właścianskim. Komitet zaopatruje kolonistów w niezbędne środki na zagospodarowanie się i na zasiewy.

Na ten cel w pierwszym roku zostało przeznaczonych **400 000 dolarów**, za które już przystąpiono do zagospodarowania, głównie na Krymie, 1750 żydowskich rodzin na przestrzeni 67 tysięcy dziecin, co czyni 38 dziecin na 1 rodzinę, czyli prawie małofolwarczne gospodarstwo.

Bardzo interesujące dane o kolonizacji żydowskiej na Ukrainie podaje wychodzące w Paryżu żydowskie pismo „L'Univers Israelite“. Według obliczeń ukraińskiego komisarjatu rolnictwa do wiosny b. r. na południu Ukrainy zostało osadzonych na roli **12 500 rodzin żydowskich.** W okręgu odeskim już ok. 8 proc. ludności żydowskiej pracuje na roli, uprawiając 80.000 dziecin. w gub. Ekaterynosławskiej, urządzono już 6000 kolonistów, a projektowane jest oddanie na kolonizację żydowską 300.000 dziecin.

Jak widać z danych powyższych projekt sowiecki przyobleka się w realne kształty. Sowiety zaszachowały zrzeczenie masy żydowskiej i odciągnięto je od sjonizmu na stronę zwolenników czerwonego bolszewizmu. Nie tylko jednak żydzi rosyjscy przyjęli skwapliwie projekt sowiecki — najbogatsze sfery żydów amerykańskich, upatrzone na dojne krowy sjonizmu sypnęły złotem i dolarami w takiej ilości, że aż Kongres sjonistyczny w Wiedniu zatrzęsł się poważnie w swych posadach.

Dwa banki żydowskie w Nowym Yorku F. Warburga i O. H. Kalma złożyły na cele kolonizacji żydowskiej na Krymie **kilka dziesiąt milionów dolarów.**

Żydowskie związki robotnicze w N. Yorku utworzyły „Stowarzyszenie dla współdziałania żydowskiej akcji rolnej w Rosji“ z kapitałem **milion dolarów**, którego celem jest udzielanie procentowych pożyczek żydowskim kolonistom w Rosji.

Żydowska zaś **grupa Marshalla** w Ameryce, która stworzyła na cele kolonizacji żydowskiej w Palestynie towarzystwo inwestycyjne z kapitałem aż... **1 miliona dolarów**, na kolonizację żydowską na Krymie sypnęła **15 milionów dolarów!** Naturalnie, że wchodzi tu w grę interesy trzeciego żyda amerykańskiego, który uważa, że kolonizacja żydowska na Krymie **zbudowana jest na bardziej realnych przesłankach** aniżeli sjonistyczna akcja odbudowy Palestyny. Żydzi amerykańscy wolą wkładać swe dolary w żyzny czarnoziem ukraiński, aniżeli w skaliste, słońcem spalone grunty Palestyny.

Na Kongresie sjonistycznym w Wiedniu wybucha burza. Żydzi amerykańscy, którzy przez cały czas obrad trzymali się na uboczu w roli raczej obserwatorów aniżeli biorących czynny udział w pracach Kongresu byli kilkakrotnie atakowani przez „czystych“ sjonistów za owych 15 milionów dolarów dla Krymu. Atakowano ich co prawda delikatnie z obawy, aby nie zamknęli przed

Krym jako Anty-Palestyna.

Sowiecki projekt stworzenia republiki żydowskiej na Krymie. — Żydzi amerykańscy za Krymem, a przeciw Palestynie. — Czy istnieją widoki na rozwiązanie kwestji żydowskiej.

Kolonizacja żydowska Palestyny otrzymała w ostatnich czasach poważnego konkurenta, który stara się ją przelicytować na każdym polu. Konkurentem tym to projekt kolonizacji żydowskiej **Krymu**, względnie **południowej Ukrainy.** Tak jak osławioną deklaracją Balfoura kierował interes angielski, tak kolonizacją Krymu kieruje interes **Sowietów.** Wobec wzmożonego antagonizmu sowiecko angielskiego, parcia Sowietów na Indie i wogóle kolonie angielskie, projekt kolonizacji żydowskiej na Krymie okazuje się sprytnym pociągnięciem Sowietów na szachownicy politycznej **celem zaszachowania Anglii** i jej interesów wielkobrytyjskich na całym kontynencie.

Z drugiej znów strony kierownicze sfery żydowskie w Rosji, wrogie sjonizmowi, jako ruchowi „burżuazyjnemu“ chciałyby za jednym zamachem **utrącić sjonizm w Rosji,** wskazując masom żydowskim zamiast mirazu nieurodzajnej Palestyny, którą właściwie trzeba dopiero na Arabach zdobywać — o wiele realniejszą obietnicę w postaci pięknego Krymu i miodem i mlekiem płynącej Ukrainy. Obietnica wcale ponażna.

Krym, za czasów carskich, **zakazany dla żydów** — dziś... **republika żydowska** w ramach związku republik sowieckich.

Projekt ten wzbudził ogromne zainteresowanie wśród żydów. Światowe organizacje pomocy żydom, tak poważne jak „Ort“, towarzystwo kolonizacyjne „J.C.A.“ (Jewish Colonization Association), „I.D.C.“ (Joint-Distribution Committee) przyrzekł swe poparcie **finansowe i moralne.** Przedstawiciel tej ostatniej instytucji, kierownik „Agro Jointu“ w Rosji Dr. Rosen zajął się szczegółowym opracowaniem planu, który na obszar kolonizacyjny przeznacza najżyźniejsze obszary południowej Ukrainy, skoncentrowane głównie koło Odessy, Patrowska i na Krymie. Są tam wolne grunty odebrane rosyjskim obszarnikom ciągnące się na przestrzeni setek tysięcy hektarów. Kraj jest zniszczony, wyludniony, ziemia leży odłogi i dlatego rząd Sowietów oddaje żydom tę ziemię bezpłatnie, o ile zgodzą się na niej pracować.

I oto w przeddzień otwarcia Kongresu sjonistycznego w Wiedniu ogłosili Sowiety **układ zawarty między „Agro Jointem“**

Palestyną wogóle swych ciężkich portfeli dolarowych. Lepszy bowiem chociaż 1 milion, aniżeli wogóle nic. Atakował ich rabbin dr. Wiese z Ameryki i Louis Lipsky. Lipsky wręcz określił projekt Krymski jako „poważne niebezpieczeństwo dla podstaw ruchu sjonistycznego i przeszkodę dla propagandy finansowej w Ameryce“. Poseł Grünbaum zaś nazywający zwykle rzeczy po imieniu, bez ogródek oświadczył na łamach warszawskiego „Najera Hajntu“:

„Flirt amerykańskich „jahudim“ z Palestyną był chwilowy. Kiedy tylko wypłynął plan kolonizacji Krymu, zapomniała zaraz grupa Marshalla o Palestynie, obdarzając pełną miłością — Krym“. Oczywiście, że skierowanie dolarów amerykańskich żydów na Krym i Ukrainę grozi ruchowi sjonistycznemu uwiązaniem z podcięciem najważniejszych soków żywotnych. O ileby w najbliższej przyszłości sprawa nie doznała zmian, plan sowiecki stworzenia z Krymu Anty-Palestyny uważać by można za udany.

Ale jest jeszcze i odwrotna strona medalu. Stosunek chłopu ukraińskiego do żydów jest wrogi i na tem podłożu dojść może do nieprzewidzianych konsekwencji. Tak n. p. kolonja żydowska „Krasnaja Zaria“ leżąca niedaleko Berdyczowa zwróciła się do „Jewsekcji“ przy rządzie Sowie-

tów z prośbą o pomoc przeciwko okolicznym chłopom ukraińskim którzy systematycznie niszczą jej zasiewy, grożąc za odebranie ziemi pogromami. Wiadomości takie mnożą się zresztą coraz bardziej. I może przyjdzie taka chwila, że cała „republika żydowska“ na ziemiach ukraińskich utonie w krwi. Powtórzą się czasy Gonty i Żeleźniaka, czasy pogromów w latach 1904 i 1905. Bardzo wątpliwe bowiem, czy rząd sowiecki będzie wstanie powstrzymać żywiołową nienawiść chłopu ukraińskiego do żydów to zabierających mu ziemię to występujących w roli komisarzy i wykonawców woli czerwonych carów dzisiejszej Rosji.

Patrząc z tego punktu widzenia na całe zagadnienie kolonizacji żydowskiej na Krymie i Ukrainie musi się przyjść do przekonania, że nie rozwiąże ono kwestji żydowskiej, co najwyżej może stać się poważną konkurencją dla Palestyny.

Piszący te słowa przypomina sobie zakrawający na humorystykę projekt odżywienia Polski, jaki nadesłał nam jeden z naszych czytelników, jako odpowiedź na znaną ankietę. W projekcie tym autor proponował porozumienie się wspólne Rosji, Polski i Rumunii i stworzenie państwa żydowskiego na obszarach pomiędzy temi trzema państwami ze stolicą w Odessie.

W zamian za pewne ustępstwa dla Rosji która oddać miała część kraju na Republikę żydowską, Polska i Rumunia przetransportowałyby żydów swoich na koszt państwa do owej „republiki żydowskiej“. Autor kończył swój projekt następującym pasusem: „O ile by zaś ludność ukraińska groziła żydom pogromem, mogliby żydzi za pomocą „laski Mojżesza“ przejść suchą nogą przez Morze Czarne do Palestyny. I naodwrot, gdyby Arabowie chcieli zmasakrować chaluców sjońskich w Palestynie, mogliby ci przepłynąć się tą samą drogą do republiki żydowskiej na Krymie.“

Po kilkakrotnem powtarzaniu eksperymentu sprawa żydowska znalazłaby rychłe rozwiązanie.“

Tyle autor owego humorystycznego projektu, przypominającego projekt sowiecki.

Nam się wydaje, że całe zagadnienie kolonizacji żydowskiej na Krymie podobnie jak zresztą w Palestynie, kwestji żydowskiej nie rozwiąże. Żyd emigruje tylko pod naciskiem warunków ekonomicznych, idea zapalić może tylko jednostki, nigdy jednak nie poruszy zmaterjalizowanych mas żydowskich.

O ile my sami nie zdołamy siebie odżydzić tak aby odebrać żydom podłoże do żerowania na ciele Polski, — biada nam!

Niesłychane zażydzenie lwowskiej Dyrekcji Poczty i Telegrafów.

Litania żydów i „szabesgojów“

Pisaliśmy już swego czasu o niesłychanym zażydzeniu Dyrekcji Kolejowej we Lwowie, obecnie podajemy naszym czytelnikom do wiadomości fakt niesłychanego zażydzenia Dyrekcji Poczty i Telegrafów we Lwowie.

W samej Dyrekcji najważniejszy dział jest w rękach żyda a mianowicie dział administracyjny! Kierownikiem tego działu jest niejaki Althorn podobno wychrzczony, ale wszystkie dostawy dla dyrekcji oddał żydom.

Dalej w oddziale 3. Dyrekcji Poczty jest kierownikiem p. Solecki wychrzta, który żydów przenosi do Lwowa a Polaków katolików przenosi do najdalszych urzędów na prowincji nie bacząc że dzieje im się krzywda za względu na dzieci — ale to p. Soleckiego nie obchodzi nic, byleby tylko jego współpracownicy żydowscy mieli dobre i intratne posady. —

W oddziale technicznym jest kierownikiem niejaki Kleiner żyd, który również wszystkie zamówienia skutecznie a żydów. Jakżeby mogło być inaczej, przecież żydzi to naród uprzywilejowany w Polsce, w innych zaś krajach to go się pozbywają (wypadki w Austrii). —

Również i w innych wydziałach są kierownikami żydzi, którzy protegują tylko żydów i żydówki.

Musimy jeszcze powrócić do p. Bernarda Kleinera, który ma wielkie protekcje u najwyższych władz, — otrzymał on bowiem jeszcze zapomogę za to widocznie, że tylko u żydów robi zakupy. Pomijamy, że żyd ten nie nadaje się na to stanowisko, bo nie ma odpowiednich studiów technicznych — ale to nic nie szkodzi, żyd i bez studiów otrzymać może najwyższe stanowiska, wszak od tego zawartą została umowa żydowska. Dla Polaka nie ma miejsca choć Polska jest dla Polaków a nie dla wrogiemu nam żydostwa. — Władze odpowiednie winne wglądać w tą gospodarkę i żyda tego usunąć i zastąpić go Polakiem technikiem. Kleiner również ma wielki wpływ i wysoce odpowiedzialne stanowisko jako kierownik techniczny, wszystkie zapasy techniczne o kolosalnej

wartości są w jego ręku. Dziwna rzecz, że p. Kleiner który w r. 1922 przeniesiony został do Krosna przez pana Bieniawskiego, ciągle jeszcze siedzi we Lwowie. — Kiedy skończy się to protegowanie żydów.

Jak strasznie zażydzone są poszczególne oddziały niech zaświadczą niżej podane nazwiska pracowników pocztowych:

W oddziale: **Telegraf**: Apfelmuss, Atlas, Durst, Dürstenfeld, Fischer, Frenkel, Freiteiler, Geschwind, Goldberg, Hoffmann, Hopfen, Kimermann, Lawitz, Pollak, Reiterówna, Rosner, Scheininger, Schilling, Silber, Stern, Terkel, Vogel.

Poczta listowa: Weinstein, (naczelnik) Lustgarten, (zastępca), Mahl, Scheps, Schindler, Frenkel, Appel, Poch, Finkelstein, Schönfeld, Tuchówna, Lustgartenówna, Ostersetzerówna, Finkel, (woźny), nawet już i posady woźnych piastują żydzi; w najbliższej przyszłości dla chrześcijanina Polaka nie będzie posady w urzędach pań-

stwowych bo przecież ugoda żydowska na to niepozwoli. —

Poczta wozowa: Mezuz, dyrektor urzędu — (piękne nazwisko co?) — Cerner, jego zastępca, Hilberg, Finkel sekretarz, Bajdan (syjonista), Preger, Karnijol. —

Kasa: Atlas Rozalja, Bremer, Buchwald, Hilf, Erlich, Finkelstein Abraham, Finkelstein Simel, Glasgal, Herold, Horowitz Pej-sach Kahany, Klinge Eugenja, Manzberg Pinkas, Parille Herz, Pilpel Helena, Rosenberg Dawid, Rubisch Ascher, Schulman, Strieg Hersch, Tabak Tene, Walter Abraham, Weingarten Helena, Kirschenbaum Benjamin podurzędnik. — **Na dworcu kolej.** (Lwów 2) jest dyrektorem urzędu pocztowego p. Koszuliński, który wszystkie dostawy dla urzędu jak mioty, mydła pendzle i t. p. oddał niejakiemu żydowi Friselowi, Igerowi i innym. Skandal!

Tak się przedstawia zażydzenie lwowskiej Dyrekcji Poczty i Telegrafów. Zaiste, smutna litania same żydy, żydy, żydy...

Żydzi uciekają przed wojskiem!

Cyfry, które każdy Polak powinien zapamiętać.

„Głos Lubelski“ donosi:

W bieżącym okresie poborowym z miasta Lublina i z powiatu powinno się było stawić z rocznika 1904 — 877 żydów. A tymczasem z liczby tej nie stawiło się żydów 388, czyli uchyliło się od spełnienia powinności wojskowej 44 proc. (dokładnie czterdzieści cztery proc.).

Blisko tedy połowa żydów w wieku poborowym ukrywa się licząc widocznie na bezkarność. I gdyby przynajmniej te żydy chciały zdezerterować i opuścić przy tej okazji granice Polski raz na zawsze, ale nie! Korzystając z braków ustawy meldunkowej wędrują oni z miasta do miasta i drwią sobie ze wszystkiego.

W bieżącym okresie poborowym oprócz

rocznika 1904 powinny się być stawić do wojska inne kategorie poborowych starszych roczników, których z tych lub innych powodów w swoim czasie do oddziałów nie wcielono.

Z miasta i powiatów było takich żydów 1170. I cóż się okazuje. Na 1170 żydów, którzy się mieli stawić, stanęło tylko dwóch.

Rzecz poprostu nie dowiary. Żydzi wręcz nie chcą służyć w wojsku. To już nie są sporadyczne nadużycia poborowe, sztuczne okaleczenia, wykrety, jest to otwarty bojkot armji.

Cyfry mówią, że żydzi nie chcą bronić kraju, w którym korzystają z równouprawnienia, a w praktyce pod względem religijnym, przemysłowym, handlowym, finanso-

wym stanowią warstwę wprost uprzywilejowaną.

Cyfrę tę warto zapamiętać. są one bowiem charakterystycznym dwowodem „lojalności” państwowej żydów.

Handel dewocjonalami w rękach żydowskich

P. Stanisława Muśnicka zamieszcza w tygodniku „Dzwon niedzielny” ciekawe spostrzeżenia na temat opanowania handlu dewocjonalami przez żydów. Píše ona:

Pomimo, że istnieją katolickie sklepy dewocjonalni, oraz pracowni różańców i szkaplerzy, wszystkie one świecą zazwyczaj pustkami, gdy tymczasem jest kilka dużych składów żydowskich na Kazimierzu stale przepełnionych kupującymi, którzy godzinami czekać muszą na swoją kolej, zwłaszcza w czasie odpustów.

Nie tylko sam kupiec, ale żona, dzieci i cała rodzina nie może nastarczyć niezliczonym kramarzom, którzy potem rozkładają swoje stoliki i budki pod kościołami i tam rozpowszechniają towar wyłącznie żydowski. Nie inaczej dzieje się w samej Częstochowie, gdzie handel dewocjonalami i materiałami do ich wyrobu znajduje się w rękach żydowskich. Żydzi mają tam własną pracownię obrazów, która na wszystkie strony rozsyła tanie a lichy wizerunki Matki Boskiej Częstochowskiej.

Wszystkie katolickie sklepy, nie sprzedające towarów z zagranicy kupują gotowy u żydów, nie zając sobie nawet trudu wyrabiania różańców i szkaplerzy na swoją rękę. Przyczyną tego jest rzeczywiście niska cena tandetnego towaru żydowskiego, że niepodobna z nią konkurować.

I żadne obliczenia tu nie pomogą. O ile która pracownia polska nie posiada zasobu kapitałów, aby nawiązać poważne stosunki z zagranicą i sprowadzać części składowe różańców z pierwszej ręki, musi wybierać jedno z dwojga: albo stać się potulnym narzędziem do wzbogacenia żydów, sprzedając ich towary, albo sprzedając swój wyrób drożej, zadowalniać się tak małym obrotem, że w końcu zmuszona będzie sklep zamknąć, lub dokładać do przedsiębiorstwa!

Taki wypadek zaszedł właśnie w miejscu odpustowym Leżajsku, gdzie stosunki są takie same, jak w Krakowie i gdzie pod samym klasztorem żyd ma sklep hurtowny, u którego wszyscy taniej kupują towary.

W Krakowie w żydowskiej firmie: „skład ram i obrazów” cała wystawa pełna jest rozmaitej wielkości obrazów św. Teresy od Dzieciątka Jezus, co świadczy jak żydzi potrafią wykorzystać aktualność chwili.

Ale nie dość na tej profanacji pośredniczyć, jak jest kupowanie świętości naszych u żydów — istnieje także profanacja bezpośrednia:

W pewnej szkole warszawskiej nauczycielka zauważyła w czasie pauzy, że kilka małych żydóweczek zapamiętało deptając coś na podłodze. Zbliżywszy się do nich, zobaczyła medaliki Matki Boskiej. Na zapytanie skąd mają, odpowiedziały: „To są blaszki, które nam tatuś dał do zabawy”.

Tatuś był właśnie handlarzem towarów dewocyjnych.

Kończy swe spostrzeżenia p. Muśnicka następującym wnioskiem:

Jedyna rada jest, aby katolickie firmy handlujące jakimkolwiek artykułami religijnymi lub wyrabiające je, poparte przez Ligi parafjalne zwróciły się w zbiorowym apelu do Rządu o wzbronienie osobom innej wiary fabrykacji i handlu wyro-

bów, noszących na sobie wyraźną cechę religijną. Zebranie przeto podpisów i przedstawienie do Sejmu tej sprawy na ręce jakiego posła znanego z przekonań katolickich, uważam za jedyną drogę wyzwolenia tej gałęzi przemysłu z pęt żydowskich. A choćby nie zaraz doczekać się można owoców ich starań, jednak poruszoną zostanie opinia publiczna w spra-

Żydowskie wpływy w młodej literaturze, rzekomo polskiej.

(Pod adresem naszych badaczy literatury.)

Nim przyszedł historyk literatury napisze ciekawą i pouczającą rzecz p. t. „O wpływach żydowskich w literaturze polskiej XX stulecia” już teraz należy wnioskować pewnie doskonale ucharakteryzowane „na polskie” machinacje żydowskie w naszym piśmiennictwie piękna.

Nie daleko będziemy sięgać po dowody zatrutowania ciągłej swoistej polskości przez pretensjonalny żółty jad żydowski.

Wzińmy do ręki parę numerów wychodzącego w Warszawie tygodnika p. t. „Wiadomości Literackie”.

Parę szczegółów sytuacyjnych. Tygodnik ten założyli żydzi, przynależni do literackiej grupy „Skamander”. Pismo podpisuje jeden, a wydaje drugi żyd. Wokół „Wiadomości Literackich” sprytni żydzi potrafili zgrupować ludzi, nieraz, bardzo zdolnych, a ponieważ czytająca publiczność odczuwała brak podobnego w polskim języku wydawnictwa, przeto „Wiadomości” w stosunkowo krótkim czasie zdołały zdobyć szeroki rynek oddziaływań i wpływów.

I w tem miejscu zaczyna wyrastać niebezpieczeństwo. Dlaczego? Oto „Wiadomości” zmonopolizowały poprostu wyłączność pisanego o kimś, wyrokowania czy ten ktoś jest zdolny, lub nie, czy ten ktoś jest zasłużony, czy nie i czy ten ktoś, wreszcie zasługuje na cześć, lub nie. To jeszcze nie wszystko. Pod płaszczykiem odważnych pomysłów literackich, mających rzekomo reprezentować jakieś nowe kierunki pisarskie żydzi, piszący po polsku w „Wiadomościach” — Tuwim i Słoniński — prześcigają niespostrzeżenie zanarchizowane tendencje, zręcznie między wierszami, ukryte i doskonale wymierzone w intelekt czytelnika.

wach, co do których wobec ugody naszego Rządu z żydami, powinniśmy tem bardziej mieć się na baczności, aby nie doszło w stosunku odwrotnym do tego, co dzieje się w jednym z miast niemieckich, gdzie istnieje fabryka protestancka bożków pogańskich, rozsyłająca następnie wyroby swoje do Afryki!

Oczywiście że nieświadoma publiczność produkty Tuwima i Słonińskiego, przetrawia jako ludzi zdolnych i w mobistycznym uniesieniu reaguje na nie pobłażliwie, nie mogąc zdobyć się na okrzyk protestu.

Ten bezkrytycyzm w osądzaniu destrukcyjnej pisaniny Tuwima i Słonińskiego doszedł do tego, że np. znany krytyk Jan Lorentowicz w wiosennym numerze „Świata” otwarcie napisał że Tuwim i Słoniński nie są wyrazami twórczości polskiej.

Pan Lorentowicz zdobył się jedynie na chłodne stwierdzenie faktu...

W ostatnich tygodniach „Wiadomości Literackie” idąc za wzorami pism brukowych robią „sensacje dla głodomorów czytających. Jak się robi te sensacje?

Oto prowokuje się kogoś, nawet zdolnego do napisania czegoś pod ogólnie znany adresem. Ten ktoś pisze chociażby nic nie miał istotnego do napisania; druga strona zaczepiona, — odpowiada. Tworzy się, polemika a ponieważ wywołała ją nie prawdziwa potrzeba, więc wygląda ona sennie nędznie i głupio.

Oto drobne i przygodne zebranie przykłady działalności tych całych „Wiadomości Literackich” tego ołtarzyka żydowskiego, wabiącego swym „wonnym” kadzidłem bezkrytyczną polską publiczność czytającą. Za grosz uczciwości, za grosz prawdziwie kulturalnego oddziaływania na czytelnika, — nie geszeft i jeszcze raz geszeft.

Te parę uwag nie mają pretensji do żadnego studjum — są one wynikiem smutnej zadumy nad inwazją żydowską w piśmiennictwie polskim.

Ogłoszenia żydowskie w prasie polskiej.

Świetnie napisał p. K. Makuszyński w „Listach warszawskich”:

„Kultura polska schodzi na psy. Przeto „nieszczęsna książka polska poszła do prasy i mówi rzewnie: „Panowie! jesteście „powinowaci nasi... Ratujcie mnie, bo umieram”. — Prasa jednak nie miała właśnie „czasu...”

Jest jednak inna sprawa, sprawa piękna, sprawa na czasie, sprawa wymagająca baczonej uwagi — a to sprawa handlu. I są ludzie wielkiej myśli, gorącego serca, zabiegający na wszystkie strony, organizują, nawołują, wydają pisma i książki, ale wyniki są niestety nulle. Przyczyna? Prasali!

Wzińmy dzienniki rozmaitych odcieni, cóż w nich znajdziemy? Artykuły często sprzeczącą się z działem inseratów, z działem ogłoszeń! Przeważa w nich krzykliwa reklama handli żydowskich!

Jeżeli pisma polskie, a więc prasa polska chce, lub musi, ogłaszać i reklamować handel i sklepy żydowskie, to niechaj czyni to po obywatelsku, jawnie i dokładnie z dopiskiem: handel żydowski. Niechaj ta

reklama żydowska nie nadużywa prasy polskiej, niechaj, się nie chowa wstydliwie pod ukryte firmy żydowskie albo pod polskie nazwiska, kradzione przez żydów, bo słusznie powiada „Hasło Narodowe”: „Nie wszystko polskie, co się „Orłem nazywa”.

Wychodzi w Warszawie polska codzienna gazeta niezależna „Unja” a anonsuje całą litanję handli żydowskich. Czy to niezależność?

Skorzystałem z ogłoszeń w „Unji” i do firmy „Regulator” w Warszawie ulica Ślińska 32 napisałem o cennik zegarków. — I dostałem cennik w dwukrotnym na cenniku dopiskiem: „Wysyłamy tylko za gotówki za pobraniem pocztowym”. — a więc wylazł obrzydliwy żyd, który na tyle jest bezczelny, że ogłasza się w polskim piśmie, bierze polskie pieniądze, chce mieć polską klientelę, a nie nauczy się nawet pisać po polsku. — Ale to nasze całe szczęście, bo inaczej „Regulator” uchodziłby za firmę polską i śmiały się z gojów.

Co się dzieje w całej Polsce?

Wieliczka.

Czy ponowne spolszczenie naszego miasta jest możliwe.

W poprzedzającej korespondencji przedstawiłem ogólne zażydzenie naszego miasta i opanowanie naszych władz miejscowych przez żydów. Dziś mam odpowiedzieć na pytanie: „Czy w tych warunkach możliwym jest napowrót spolszczenie naszego miasta?”

Tak. **Jest możliwym** — a dowodem tego jest nasz lud wielicki i jego usiłowania w kierunku spolszczenia naszego handlu i drobnego przemysłu. Przyjemnie jest patrzeć na tę cichą i spokojną walkę ekonomiczną ludu wielickiego z miejscowymi żydami — **bez rozlewu krwi i pogromów**, byle tylko **inteligencja wielicka** — a zwłaszcza **urzędy** nie popierały żydów i w walce o odbudowanie rodzimego handlu i rękodziela nie przeszkadzały naszym polskim kupcom i przekupcom — „babom” i „chłopom” handlującym miejscowymi produktami — naszym rzemieślnikom początkującym — różnego rodzaju utrudnieniami fiskalno-administracyjnymi.

Przechodząc ulicami i placami targowymi Wieliczki, zwłaszcza w dniu jarmarczne, widzimy pośród powodzi żydowskich sklepów i kramów, około których spacerują troskliwie ich dobro polscy policjanci — nasze posmolone czy opalone z puciołowatym rumieńcem na twarzy straganiarki, owocariki, piernikarki: ta z chlebem i bułkami — inna z resztkami materij na suknie. A uśmiechają się i wdziczą do przechodniów i ofiarują im swoje towary. Tam jakiś Bartek czy Sobek od Dobczyc drze się na całe gardło i stojąc na beczie, licytuje swoje „galanterje”. Żydowskie sklepy i kramy stoją pustkami, a lud gniecie się i prasuje jak twaróg około swoich „tandeciarzy” i „kramarek”. Pyskaty „Bochenek”, górnik emeryt — co przedtem furmani, a obecnie jest „piekarzem” — ma około swej budy formalne obłożenie. Baby kupują wielkie bochny prądnickie — robotnicy podługowate chleby służące i kucharki: pachnące „kajzerki” i „stangle”. Bochenek „piekarz” — wasa podkręca — a żydowskie Grünbaumi i Händlery klną, na czym świat stoi, bo w ich piekarniach całkiem pusto. Biegną do p. „Radcy” Binzera — p. „Radca Binzer do p. „Radcy” Meixnera — piszą do rozmaitych gazet i p. Grabskiego — a polski lud kupuje chleb od polskiego „Bóchenka” i buduje polskie rzemiosło i polski handel. Drwi sobie jakaś tam górniczka p. Banina z p. Grabskiego i jego ugody z żydami. Nie spała parę nocy — narobiła ubrań nowiutkich dla dzieci i służących z prawdziwej „materij łódzkiej” — rozwiesiła na płocie tuż obok tandety — i sprzedaje, jak w wielkim magazynie. Obiegały ją „baby” dziecięte; wykupują wszystko dla swoich Maryn — „Wiktów” — i Walków, płacąc złotem. Przechodzą się koło niej różne Amery, — Feigi, — Freudenfeldy, — Fenersteiny wielickie i szepczą coś do ucha stojącemu na rogu policjantowi. Policjant pyta się Baniny, czy ma „patent”. „A jakże — mam awo”. Wyjmuje „baba” papier — i żydki idą jak zmyte.

I możesz sobie spacerować po całej Wieliczce: wszędzie to samo zjawisko. Chłop i „baba” wielicka na gwałt wypychają żydów: ci się pchają przemocą do handlu i rękodziela — a te ich przemocą wypychają. A tak im z tem śpieszno — jakby odrazu chcieli Polskę od żydów oczyścić. Taka Kubinowiczowa — niema co sprzedawać: to dziewięćcioro swoich pięknych dzieci wodzi po rynku i ku zmartwieniu p. Dawidowskiego — każdemu się niemi prezentuje jako przyszli „polskimi rzemieślnikami” i „kupcami”, byle jej ktoś uczciwy w wycho-

waniu i wykształceniu na „rzemieślników” i „kupców” pomógł.

I tu następuje się piękne zadanie naszym polskim patriotom, obywatelom, co chcą odbudowy rodzimego handlu i przemysłu — co pragną odżydzenia i spolszczenia naszych miast, by dla tych małych włóczących się po mieście Kubinowiczów budowali Ochronki — Bursy rzemieślnicze, tworzyli dla nich stypendja i w ten sposób pomagali im do wychowania i wykształcenia się na polskich kupców i obywateli — polskich rzemieślników.

Tę walkę ludu wielickiego z żydami o polski handel i polski przemysł uprzytomni nam i jasno przedstawi następujące statystyczne porównanie:

Na 268 handli, sklepów, składów, kramów i tp. w Wieliczce przypada 144 żydom — a 124 Polaków. Żydzi mają tylko 20 handli więcej. Przed wojną mało kto z Polaków zajmował się handlem — dziś sa nawet galezie handlu, w których już żydów nie zobaczysz n. p. handel starszyzną — owocami swojskimi — nabiałem — jarzynami jest już całkiem w polskich rękach. To samn handel tytoniem. Handel bydłem i trzodą jest już — z małymi wyjątkami — w naszych rękach.

Podobnie rzecz ma się z polskim rzemiosłem. Są rzemiosła, których jeszcze nie tknęła łapa żydowska. Stolarstwo, — kowalstwo, — ślusarstwo, — murarstwo, — powroźnictwo, — rymarstwo, — bednarstwo i masarstwo są całkiem w polskich rękach. Najbardziej zażydzone są szklarstwo i pokostnictwo. — piekarstwo, — szynkarstwo, — introligatorstwo, — krawiectwo, — fryzjerstwo, — zegarmistrzostwo i rzeźnictwo, a także blacharstwo — ale i stąd pomalu wypychają ich „nasi”: nasze dzielne „baby” i chłopcy wielickie. Cześć im za to!

Na 294 rzemieślników jest w Wieliczce 69 żydów — a 125 Polaków. Tylko trochę poparcia ze strony polskiego społeczeństwa, a przede wszystkim polskiej inteligencji i polskich władz, a liczba rzemieślników żydowskich szybko pójdzie na dół.

Z tego pobieżnego przedstawienia widzimy, że spolszczenie z powrotem naszego miasta, tak jak to było przed jego pożarem w r. 1877 — jest bardzo możliwym, a dokona tego lud wielicki — tylko mu trza dopomódz, a nie przeszkadzać!

Wieliczanie.

* * *

W ostatniej korespondencji z Wieliczki wydrukowano przez przeoczenie, iż adwokat Dr. Gwido Friedberg jest żydem. P. dr. Friedberga znamy i wiemy, iż jest Polakiem katolikiem, który sam jakoteż i jego najszersza rodzina jest od wieków katolicka. Za mimowolną przykrość spowodowaną powyższą notatką najserdeczniej p. dr. Friedberga przepraszamy.

Redakcja.

Radymno.

Jeden mniej.

Nareszcie po kilkuletnich wysiłkach sprawa szynku Blachera w Radymnie znalazła „zasłużony” koniec bo oto Władze odebrały mu koncesję szynkarską, a kiedy tenże szynkował dalej i bez koncesji, skonfiskowano mu w ubiegłym tygodniu cały zapas posiadanych trunków.

Cieszy się garść rozumnych, że jeden już poszedł, lecz myśli jaką drogą dążyć do uwolnienia tego biednego miasteczka od dalszych szynkarzy — dobrodziejów — żydków. A jest ich dość, jak na miasteczko, liczące mało co ponad 2,000 ludności jeszcze 5 i to jakie koncesje:

1.) Wassner, umarł dawno

2.) Grossman „ „

3.) Zuckerbröt „ „

4.) Eisenberg Markus razem z szynkiem prowadzi hurtowny skład towarów korzennych (Skladnica towarowa i miejsce zaopatrywania się we wszystkie towary dla niektórych pp. urzędników, którzy katolickie sklepy omijają a których to panów podawać będziemy systematycznie co tygodnia po jednym z opisem całego ich postępowania :) handel skór, skład nafty, farb cementu i. t. d. i. t. d. w swojej własnej kamienicy piętrowej.

5.) Kune Heidenstein prowadzi wyszynk w starym ratuszu, oddalonym o 4 m. od sądu powiatowego i Urzędu gminnego.

O tych obywatelach — wujkach różnych, którzy ogromne sumy wprost zostawiają w tych szynkach a których nieprzytomnych wynoszą lub wywożą i pod progiem zostawiają, będziemy stale pisać, aż im te mowy zbrzydzą, o ile póki czas nie opamiętają się i nie zawrócą z tej drogi.

Niewiem, czy jest drugie miasteczko podobnie rozpijane a przez to i biedne. Nie wiem, czy tyle nianiek i mamek katolickich służy u żydów, co w Radymnie, niewiem czy gdzie tyle katolików wodę u żydów nosi, co tu, a wszystko przez te nory pijackie. Gdzieindziej dawno temu zaradzonoby, ale u nas, ci co mają świecić przykładem, ci co powinni pracować nad wykorzenieniem plagi pijaństwa, ci dają przykład tylko jak się popiera „wyrób krajowy” i niszczą alkohol gdzie tylko mogą i wylewają do kanału gardła ile go tylko wlezie. Nic więc dziwnego, że część młodzieży to kretyń, idjoci, chorowici z wybaluszczonemi oczyma, których o każdej porze dnia widać po mieście się waleśających i trudniących się zciąganiem z wozów wieśniaczych co tylko można.

J. L.

Rohatyn.

Filip z Konopi.

Otrzymałmśmy z Rohatyna kartkę korespondencyjną następującej treści:

Wobec ugody polsko — żydowskiej dokonanej przez Rząd, zbyteczną jest prenumerata „Hasła Narodowego” i z dniem dzisiejszym gazety tej nie prenumeruję.

Adam Lang

Komisarz rządowy

w Rohatynie, Małopolska.”

Brawo panie Komisarzu rządowy, Adamie Langul „Ugoda” zawarta, causa finita, prenumerata „Hasła” zbyteczna!

Zaprawdę, z takimi Polakami odżydzimy wnet naszą zażydzoną Polskę! O, jakżesz współczujemy ci, biedny Rohatynie...

NA MARGINESIE.

O Starym Krakowie.

Jak zdaleka wołający głos przenika do nas z za przędzy życia codziennego urok Starego Krakowa. Chodzimy w nim, z nim i obok niego — a bardzo często nawet nie odczuwamy go. Głuszą technienie jego ordynarne akordy życia. Z dnia na dzień coraz bardziej umilkła i znika czar niepowrotny, czar taki święty, jakim zaledwie parę miast w Polsce, a kilkanaście w Europie może się poszczycić.

Niestety dziś nie rozumiemy tego, co tracimy, co nieraz tak łatwo ratować możemy, a obok czego przechodzimy bezmyślnie.

Nie chcąc uderzać w ton eligijny — wyręczę w tem inni, specjalnie do biadania nad starym Krakowem stworzeni. Niechęć także czynić radykalnych projektów ratownictwa — do tego powołane są urzędowe czynniki. Zresztą nie pragnę tu mó-

wieć o zabytkach starego Krakowa o których każdy wie, że są staremi i cennymi. A więc nie chodzi mi tu o kościoły, o Wawel, o Bramę Florjańską etc. Każda cegielka, którą obruszył gołabek lub wróbelek na tych obiektach jest spostrzegana i naprawiana, w miarę, naturalnie, funduszków. Lecz chcę tu — bez koturnów, historycznego znawcy — napisać parę słów o kamienicach Starego Krakowa.

Gdy się zapytać kogoś niewtajemniczono:

— Gdzie jest w Krakowie Stary Kraków?

Odpowiedziałby:

No Wawel, kościół Marjański, kościół św. Wojciecha, św. Barbary etc.

Wymieniając wszystkie kościoły, bramę Florjańską, Rondel, Sukiennice, Ratusz i w zapędzie jeszcze kilka nowych pomników, Mickiewicza, Grunwaldzki etc., nie rzeknie ów zapytany nic o kamienicach.

Kamienice? To Stary Kraków? Także coś!

Kamienice, to nowy Kraków! Gdzie ich starość?

Tak istotnie... Stary Kraków, najsilniej, najlepiej i najcharakterystyczniej wyrażający się w odwiecznych kamienicach starych ulic, został zabity.

Pod powodzią sztyldów, wywieszek, nawieszek, przywieszek, pod wandalizmem udogodnień i rozintrań, pod brutalstwem zniechęceń lub idiotycznych renowacji, Stary Kraków zginął.

Ktoś, idąc naprzykład ulicą Grodzką, powie, że jest to jedna z najstarszych ulic krakowskich? Nikt! Natomiast każdy powie, że jest to najwstrętniejsza, rozkrzyczana, rozszwargotana, za ciasna na życie ulica żydowska, handlarska, brudna, dziurawa, którą każdy omija, komu nie zależy na tem, by trykocik dla dziecięcia kupić o 2 grosze taniej u żyda. Jedynie przypomnieć może starożytność sympatyczna letargiczna „jedyńska“, obciążona ajwajującymi walizkami, która

„jedzie sobie, jedzie z brzękiem i hałasem, dla rozmaitości z szyn wyskoczy czasem“.

Taksamo taka Florjańska, taka Szewska i inne. Jako tako zachowały swą starożytność kamienice w Rynku.

Feiderpiff, Schreckenruf, Himelsleb, Frauendrang Goldmarkberg und so

weiter, zabili Stary Kraków. Pod konfekcją damską, a także dla małych chłopców zaginął urok starych murów. Pod odorem futer lwich wyrost z Haiti tygrysich wprost z Grenlandji kocich wprost ze Stradomia, zaginęła woń średniowiecza.

Więc co robić?

75 procent sztyldów i t. p. smarowidel usunąć i w starych ulicach choć po części, przypomnieć urok Starego Krakowa.

Echen.

Nadesłane.

Druty

Stalowe

DRUTY ŻELAZNE

do wszelkich celów: ocynkowane galwanizowane, srożynowe, kalibrowane, specjalne twarde, półtwarde, glijowane.

Druty telegraficzne i telefoniczne.

Druty do wiązania skrzyń, siano, słomy, i t. p. Druty kolezaste.

Dostawca

Dostarcza

Krakowska Fabryka

Drutu i WYROBÓW ŻELAZNYCH Ska. Akc.

Kraków-Podgórze, Romanowicza L. 5.

Telefon 227.

Adres telegraficzny „Metalgor“

Własny tor przemysłowy. Dogodne warunki sprzedaży

Kronika.

W najbliższym numerze „Hasła Narodowego“ rozpoczynamy druk szeregu artykułów zasłużonego nestora polskich pisarzy, autora szeregu dzieł historycznych, znanego zwłaszcza ze swych cennych prac z zakresu historii ziem wschodnich Polski. Artykuły omawiać będą całokształt zagadnienia żydowskiego w Polsce oraz zawierać refleksje i uwagi w związku z „ugodą“ polsko-żydowską oraz szerzącym się coraz więcej hasłem: odżyczenia Polski. Artykuły sygnowane będą inicjałami: L. M.

Jak Kraków forytuje żydów ze skarbu Państwa. Czytamy w „Głosie Narodu“: Przed kilkunastu dniami odbyła się licytacja na budowę sal szkoły akuserek w Krakowie. Do konkursu stanęło 11 ar-

chitektów krakowskich, którzy złożyli komitetowi budowy swoje oferty. I stała się rzecz ciekawa. Pierwszeństwo budowy dano jednej z najdroższych ofert, mimo, że komitet miał do dyspozycji inne, o wiele tańsze, złożone przez architektów o znanych nazwiskach. Cała sprawa nie zwracałaby tak na siebie uwagi, gdyby nie fakt, że wyróżniono jedną wśród oferentów firmę żydowską i to z widoczną niekorzyścią dla skarbu państwa, który ma dać pieniądze na budowę wspomnianej szkoły. Wobec tego, że wybór ma zatwierdzić ministerstwo, zwracamy uwagę miarodajnym czynnikom na tę sprawę.

Orły polskie bez korony na trafikach żydowskich. Trafiki żydowskie na Kazimierzu i Stradomiu na sztyldach swych umieściły orla polskiego bez korony. Ciekawo jesteśmy, czy za czasów austriackich uszłoby im bożkarnie zniekształcanie godła państwowego? U nas jednak, w myśl „ugody“ polsko-żydowskiej wolno już żydkom urządzać sobie kpiny z herbu Polski.

Żydowskie szoferzy w Warszawie. Klub Sportowy „Makkabi“ w Warszawie zorganizował już 2 kursy automobilizmu dla swych członków. Niedługo więc mieszkańcy Warszawy uszczęśliwieni zostaną widokiem młodych żydków, którzy w roli szoferów automobilowych rozbijać się będą po ulicach Stolicy.

„Cudowny“ rabin w Łodzi. Onegdaj przyjechał do Łodzi z Góry Kalwarii cadyk Alter, który bawił niedawno w Palestynie. Już na 8 godzin przed przyjazdem pociągu mrowie starozakonnych obsiadło dworzec i wykupiło w kasie wszystkie peronówki. Kiedy rabin Alter odwiedzał gminę izraelską pluton policji uczuł się zmuszony okładać szabiami setki wyrostków, grających przeraźliwie na palcach triumfalne fanfary. Kiedy rabin wychodził, na całej ulicy rozległ się straszny krzyk: nie żyje i rabin Alter wyjechał samochodem. W drodze jednak obtargani wielbiciele przyczepili się do niego tak, że popsuli motor. Rabin pod silną eskortą policji zdołał uciec przed rozochocionym „majufesem“ żydków.

Wykreślają słowo „żyd“ ze słownika. „Cik“ białoruski zwrócił się do centralnego rz. du sowieckiego z wnioskiem o wykreślenie ze słownika rosyjskiego słowa „żyd“, używanego w gwarze ludowej jako słowo obelżywe. Wniosek „Ciku“ białoruskiego rozpatrzony będzie w najbliższych dniach przez rząd centralny.

Jan Kozicki.

Pierwiastek aryjski i niearyjski w wolnomurarstwie.

2

Horneffer twierdzi, że wolnomurarswo ma swój cel, gdyż inaczej zniknęłoby już dawno z powierzchni ziemi; lecz ten cel jest bardzo ogólnej i obszernej natury. Swoje wywody na temat niejasności celów kończy następującą uwagę:

Wolnomurarstwo — jak już nazwa mówi — jest zrzeszeniem budowniczym, dążącym do wybudowania duchowej świątyni dla całej ludzkości i dąży do „odbudowania“ tak każdego pojedynczego człowieka, jak też i całej ludzkości.....

... I to zrzeszenie trwa „od rodzaju do rodzaju po wszystkie czasy“, jakkolwiek forma, styl, metody i środki pomocnicze budowania mogą z biegiem czasu ulegać zmianie.

Ta niezniszczalność, która cechuje wszystkie prawdziwe i głęboko pomyślane twory społeczne i która ożywia każdą prawdziwie religijną (?) dążność i

myśl, jest okupiona zaiste ceną pewnej niejasności i pewnej nieuchwytności celów...

Swoje argumenty kończy Horneffer słowy:

Czem wolnomurarstwo rzeczywiście jest, a czem ono powinno być, pozostaje po wszystkie wieki otwartą kwestją, nad której rozwiązaniem każda generacja wolnomurarzy sili się od samego początku na nowo.

Tyle co do legendarności i co do niejasności tego związku. Lecz co mówią nam źródła historyczne o nich? Z tych wynika niezbicie, że ruch wolnomurarski wziął swój początek w Anglii, gdzie w r. 1717 dnia 24 czerwca, t. j. w dzień Św. Chrzciciela — „kiedy na niebie słońce słońce stoi najwyżej, a na ziemi cień jest najkrótszy“, — nastąpiło w Londynie zespolenie czterech łóż, które wybrały jednego „wielkiego mistrza“ zespoliły się w jednej „łóży macierzystej“ (Grosloge).

Od tego czasu widzimy intensywniejszą działalność wolnomurarstwa i jako źródła mamy już protokoły z posiedzeń „wielkiej łóży“

W r. 1723 pojawiła się pierwsza t. zw. „Księga konstytucyj“ w druku omawiająca całą istotę wolnomurarstwa, a której autorem był anglikański kaznodzieja James

Anderson.

Pierwsza część tej książki zawiera „historię“ (History) ruchu wolnomurarskiego, w której to „historji“ wszystkie powyżej podane legendy są naprowadzone jako fakta historyczne, w ten sposób, że jakoby prawdziwość tych faktów nie mogła ulegać najmniejszej wątpliwości. W tej „historji“ naprowadzone są zatem jako niezbite fakta: takie wytwory fanazji, że początki wolnomurarstwa trwają od samego początku świata i naprowadza się również i takie mrzonki: że wielka ilość cesarzy i królów, patriarchów, filozofów, mężów sztuki i uczonych należała w poczet „prastarego bractwa wolnomurarzy“.

Po pojawieniu się tej książki, — jeden z wolnomurarzy, Lessin, oburzony z powodu tych bredni zawartych w pierwszej części nazwał ją: „Łysą Rapsodją Andersona“ i w swojej publikacji określił jej treść jako „uchwytny kuglarstwo“ („handgreifliches Gaukelspiel“), — i gdy nawet inni wolnomurarze i „profani“ odnosili się bardzo krytycznie do takiego rodzaju pojmowania „historji“, to wówczas przyłapani na bredniach mienarzy masonscy wykreślić się sianiem przedstawiając całą sprawę w ten sposób, że w powyższej „historji“ naprowadzone osoby i fakta mają **znaczenie tylko symboliczne.** C.d.n.

P. T. Prenumeratorów naszych z **Lwowa** zawiadamiamy, iż premje książkowe „Hasła Narodowe“ są do odebrania w Tow. „Rozwój“ Lwów ul. Legionów 3.

Żyd sjonista zastępcą polskiej fabryki. W nr. 29 naszego pisma umieściliśmy anons krakowskiej fabryki obuwia „Marko“ p. t. Potrzebujemy pieniędzy, chcemy płacić podatki i t. d. Firma „Marko“ jest nam znana jako placówka polska, tem chętniej więc bez zastrzeżeń zamieściliśmy jej ogłoszenie, w którym wymieniono szereg firm w miastach prowincjonalnych, gdzie fabryka „Marko“ posiada zastępstwa. Niestety, nie zwróciliśmy początkowo uwagi na takt, iż zastępcą wyżej wymienionej fabryki w Nowym Sączu jest H. Fertig. Ów Fertig jest, jak się dowiadujemy, żydem, zaciętym sjonistą. Fabryce „Marko“ zwracamy więc uwagę, na powierzenie zastępstwa żydowskiej, co napewno odwróci od niej całą klientelę polską w N. Sączu a samej fabryce nie przysporzy reklamy. O ile fabryka „Marko“ nie odbierze natychmiast zastępstwa Fertigowi, Społeczeństwo nowosądeckie fabrykę zbankrutuje.

NAJTAŃSZY Zakład zegarmistrzowski-jubilerski

JÓZEFA CYANKIEWICZA

Kraków, ul. Sławkowska I. 1.

Poleca wszelką **biżuterję** z prawdziwym kamieniami oraz **zegarki** pierwszorzędnych fabryk szwajcarskich: **Patek, Philippe et Co., U. Nardin, Schaffhausen, Longines, Zenith, Movado, Preciosa, Omega, Eterna, Revue** i wiele innych w wielkim wyborze.

PRZYSTĄPMY

do wspólnej pracy, a wówczas osłabimy naszych wrogów wewnętrznych, chętnych upraszam o podanie swego adresu do Adm. „Hasła Narodowego“ pod „Ameryka“

Zakład Krawiecki strojów męskich, **Kazimierza Krzyworzeka** w Krakowie, ul. św. Tomasza 33. wykonuje szybko i po niskich cenach wszelkie zamówienia z własnych i dostarczonych materiałów.

Suknie, kostjmy, płaszcze damskie, ubrania męskie, według najnowszych modeli wykonuje z materiałów własnych i dostarczonych, ceny przystępne **J. Poradzisz Gołębia 16. I p.**

Józef Angrabajtis w Krakowie ulica św. Tomasza L. 20. Hurtowny i częściowy, skład artykułów religijnych.

Sprzedam w Krakowie polakowi (ce) 2 fronty parcelę 4 i pół dolara sążeń. Zgłoszenia pisemne pod „Polak“ w adm. „Hasła Narodowego“.

Stroje męskie i damskie, wykonuje szybko i solidnie **Spółdzielnia odzieżowa.** Kraków, ul. Mikołajska 13, tel. 3037,

Pracownia szklarska A. Paczki w Krakowie, ul. Soltyka 7. wykonuje wszelkie roboty w tym zakresie t. j.: szklenie dachów, kościołów, okien wystawowych tak nowe jak i reperacje miejscowe i zamieszczenie po cenach konkurencyjnych.

INSTRUMENTA MUZYCZNE, skrzypce, harmonje ręczne, oryginalne włoskie mandoliny gitary oraz przybory muzyczne posiada na składzie w wielkim wyborze **J. A. NIKIEL** Kraków, ul. Szewska L. 2.

WŁADYSŁAW TUREK, Kraków, Karłowicka 8. telefon 3019, poleca przybory do rybołówstwa, trucizny na: karakony, pluskwy, myszy, mole i t. p.

Zdolny buchalter poszukuje posady. Przyjmie również posadę pomocnika, kierownika lub kooperatywy. Bliższe wiadomości w Administracji „Hasła Narodowego“ pod „Buchalter A. P.“

WINO DOMOWE!

Tokaj, Burgund, Malaga itd

(27 gatunków) można sporządzić z każdego owocu na spórządzach winnych rasowych. Cena gatunku I zł. Wysła najmniej 5 gat. za zał. poczt. 6zł. **E. Wasung,** Kraków, św. Jana 3. Podręcznik o wyrobie wina, rurki fermentacyjne na składzie.

Do sprzedania w mieście okręgowem realność: a) parcela budowlana 15 mtr szerokości frontu 20 mtr. w głąb, dwa domy, w frontowym (2 sklepy. b) ogród 15 mtr. szerokości, 50 mtr. w głąb, jarzynowo-owocowy. c) sklep z towarami, urządzeniem i wolnem mieszkaniem, pod przystępnymi warunkami.

Energiczny organizator przyjmie zaraz posadę. Może zorganizować filje kooperatyw, filje „Rozwojowe“, prowadzić sklepy i t. d. Liczne świadectwa do przegladnięcia. Zgłoszenia do Adm. „Hasła Narodowego“ pod „Energiczny organizator“.

Iste

Najlepsze mydło do golenia

IV POCHENKACH METAL. ZŁ. 1.50
KANALEK ZAPASOWY ZŁ. 1.25
PROSZKOWANE ZŁ. 1.25

J. S. Stempiewicz - Poznań

ODDZIAŁY: WARSZAWA - K. SKORUPKI 8 - RADOŚĆ - PIASKI 12

**Swój
do
swego
po
swoje!**

Kto chce

rozumnie kupić, lub sprzedać dom majątek, las, interes handlowy, przystąpić do korzystnego interesu, sklepu niech zapamięta adres:

**Kraków, ul. Stolarska
Czarnowski**

koncesjonowane biuro doświadczonego inżyniera i budowniczego bierze przy kupnie tylko 1 procent prowizji.

Zgłoszenia do sprzedaży przyjmuje darmo, dlatego ma stale tysiące szukających kupna.

Kupujemy również i na własny rachunek.

3-ci

33-ci

i każdy zgłaszający się na udziałowca Wytwórni **WSZECHŚWIATOWYCH WYNALEZKÓW** pod firmą „WZWYZ“ otrzyma jako premję:

PARASOL KULKOWY

Najnowszy wynalazek doświadczonego inżyniera P. Edmunda Czarnowskiego patent № 2156.

Cena udziału 30 złotych.

Pieniądze nadsyłać zaraz do Redakcji „Hasła Narodowego“ ul. Stolarska 6. w Krakowie. Zadatku na każdy udział 3 złote, resztę do 15 września,

Te same udziały po 15 września kosztować będą po 300 zł. Udziałowcy otrzymają hipoteczną jedną dziesięciotysięczną część połowy 2-ech domów na Małym Rynku w Krakowie, takąż część wytwórni i dochodów z niej, oraz patentu parasola kulkowego nabytego przez Wytwórnę na całą Polskę za 30.000 złotych. **UDZIAŁÓW 10.000.** Wszyscy Polacy i Polki spieszcie się zapisać będziecie umieszczeni wśród odnowicieli Polski na złotej liście.

POZNAJ SIEBIE I ZNAJOMYCH!

Nakładem Drukarni Mieszczańskiej wyszła z druku broszura H. Gralskiego, Dyr. I. Polskiego Instytutu Grafologii naukowej i psychologii praktycznej. Sądowo zaprzysiężonego znawcy pisma p. t.

Wróżba starodawna a co z niej DZIŚ pozostało?

Astrologja, Fizjognomia, Frenologja, Chiromancja, Chirologja, Charakterologja naukowa i nowoczesna

Budowa Ciała a Charakter

Broszurka zawiera szereg tablic ilustrowanych wraz ze szczegółowym objaśnieniem tychże.

Do nabycia w księgarniach. Można także zamówić listownie bezpośrednio w wydawnictwie (Kraków, Batorego 6.) gdzie wysyła się po otrzymaniu 1 zł. za broszurkę i znaczka pocztowego za 10 gr. na porto.

Świat elegancki i wymagający ubiera się w **irmie JAN SAJAK**, Kraków, Karmeliska 39. Na składzie materiały angielskie.

ZECERA poszukuje Drukarnia Mieszczańska Kraków Batorego 6.

ZAKŁAD Artystyczno kamieniarski Franciszka Łuczywo, Kraków, Rakowicka L. 14. wykonuje wszelkie roboty kamieniarsko-kościelne po cenach konkurencyjnych.

Fabryka czekolady A. Piasecki S. A. Kraków. — poleca swe wyroby.

Zakład tapicersko-dekoracyjny, magazyn mebli i wyrób kółder watowych, wełnianych i puchowych, A. Rybiński. Kraków, Sławkowska 21 l. p. tel. 34.68.

Na raty! Naczynia aluminiowe. — Narzędzia stolarskie. — Wirówki. — Bańki hermentyczne — poleca W. Halski, Kraków, Szewska 23. Sukienice 21-22. Skład towarów żelaznych.

„MARTA“ Pracownia „Tow. papier. przemysłu kobiecego“, poleca: różańce silnie robione w wielkim wyborze, szkaplerze, birety. Przyjmuje zamówienia na chorągwie i szaty liturgiczne, oraz odnawianie starych aparatów. Ceny najprzystępniejsze. Kraków, św. Jana 34.

Na raty! **Na raty!**
Zakład

Witrażowo-Szklarski

TEODOR ZAJDZIKOWSKI

Kraków, ul. św. Jana 30.

Wykonuje witrażowe oszklenia do kościołów od 20 zł. za 1 m. — Porada fachowa; przy większych zamówieniach na raty.

Ceny 50 procent niższe niż wszędzie.

Na raty! **Na raty!**

Domy, parcele, folwarki, tereny fabryczne i t. p.

nie przedstawiają pełnej wartości jeżeli nie są starannie ogrodzone parkanem z siatki drucianej

Kompletne ogrodzenia siatkowe wraz z bramami i furtami, uzupełnione drutem kolczastym, tak zwykle jak i ozdobne

d o s t a r c z a

KRAKOWSKA FABRYKA

DRUTU I WYROBOW ZELAZNYCH Sp. Akc.

KRAKÓW. PŁASZÓW, Romancwicza 5.

Telefon 277.

Adres telegraficzny: „METALGOR“

Największa fabryka wyrobów drucianych w Polsce. Masowa mechaniczna produkcja, a więc najtańsza. Ceny bezsprzecznie konkurencyjne — Monterzy na zawołanie.

Krótkie terminy dostawy. — Dogodne warunki kredytowe. — Przy większych zleceniach, spłaty wekslowe do 10-ciu miesięcy i dłużej. — Odsprzedawcy otrzymają rabat.

cenniki, katalogi ilustrowane i t.p. wysyłamy odwrotnie.

Krawaty, kapelusze, bieliznę męską tylko w doborowych gatunkach sprzedaje tanio:

WIERZEJSKI

Kraków, Rynek Łnia A-B róg ul. Florjańskiej.

Adres Redakcji i Administracji:

Kraków, ulica Stolarska L. 6 il. p.

Telefon nr. 1018 — Konto czek. 405.585

Oddziały: **Lwów**, Rozwój, Legionów 3. **Poznań**, Kirsch-kowa, Gwarna. **Łódź**, Rozwój, Podleśna 4. **Warszawa**, Widok 19.

CENY OGŁOSZEŃ: Za 1 wiersz milimetr. — Ogłoszenie zwykłe zł. 0.15. Nadesłane zł. 0.40 Dział ekonomiczny i komunikaty zł. 0.80. 1-sza strona i inne tekstowe zł. 0.80. Ogl. świat. 250/o. droższe. Dla urzęd. państw. emier. robotn. inw. i posz. pracy rabat. Ceny prenumeraty: Miesięczne 2 zł. — Kwartalnie 6 zł. Ceny rozumieć należy wraz z dostawą do domu.